

**Sdělení ředitelům škol
v základním a středním vzdělávání
o zařazení finanční gramotnosti do PISA 2012 a další doporučení**

Vážený pane řediteli,
vážená paní ředitelko,

u příležitosti dalšího testování *patnáctiletých žáků* v rámci realizace mezinárodního výzkumu PISA 2012, jemuž bude dominovat matematika, si Vás dovoluji upozornit na skutečnost, že jednou z alternativních komponent testování bude tentokrát nad rámec Vám dosud známých i finanční gramotnost (zaměřená na příklady z praktického života).

Finanční gramotnost není prozatím ještě povinnou součástí rámcového vzdělávacího programu (RVP) základního vzdělávání (ZV). Standard finanční gramotnosti (pro 1. stupeň ZŠ a 2. stupeň ZŠ) bude do RVP ZV komplexně promítnut až při jeho další revizi. Přesto však i stávající RVP ZV dává učitelům prostor a faktickou možnost danou problematiku vyučovat (Matematika a její aplikace, Výchova k občanství, Člověk a svět práce).

V souladu s přijatými dokumenty Systém budování finanční gramotnosti na základních a středních školách¹ a inovovanou Národní strategií finančního vzdělávání² mohou v základním vzdělávání školy vyučovat finanční gramotnost v nově nastaveném pojetí³ na dobrovolném základě. Základní školy mohou také čerpat tzv. „evropské peníze“ v rámci projektu EU peníze školám prostřednictvím 2 šablon klíčových aktivit (<http://www.msmt.cz/file/13326>) - s. 102 - 108). Jedna z nich je věnována efektivní přípravě pedagogických pracovníků na vyučovací hodinu, druhá je zaměřena na školení pedagogů v systému DVPP MŠMT.

Ve středním vzdělávání byl standard finanční gramotnosti zakomponován do všech dosud vydaných RVP (včetně RVP pro gymnázia a RVP pro gymnázia se sportovní přípravou) podle jednotlivých etap - počínaje rokem 2007 až do roku 2010 včetně. Podle konkretizovaných školních vzdělávacích programů (ŠVP), jež musí být v souladu s vydanými RVP, mají vzdělavatelé povinnost započít výuku nejpozději do dvou let od vydání odpovídajících RVP. Ve středním odborném vzdělávání je problematika finanční gramotnosti zakomponována do společenskovedního, matematického a ekonomického vzdělávání dle daného RVP, zároveň je i součástí klíčových kompetencí žáků středních škol; ve středním všeobecném vzdělávání je obsažena ve vzdělávacích oblastech Člověk a svět práce, Člověk a společnost a Matematika a její aplikace.

Vážený pane řediteli, vážená paní ředitelko, obracím se na Vás se žádostí věnovat dle možností finanční gramotnosti ve výuce žáků pozornost. MŠMT vnímá finanční vzdělávání jako důležitou součást přípravy žáků v počátečním vzdělávání. Schválené

¹ Viz např. http://www.nuov.cz/uploads/SBFG_finalni_verze.pdf

² Viz <http://www.msmt.cz/vzdelavani/narodni-strategie-financniho-vzdelavani>

³ Dle standardů z dokumentu Systém budování finanční gramotnosti na základních a středních školách - příloha, s. 12 - 14.

standardy finanční gramotnosti (pro žáka základní školy a žáka střední školy) z materiálu Systém budování finanční gramotnosti na základních a středních školách pokrývají v zásadě základní oblasti finančního vzdělávání.

Doporučujeme Vám k daným účelům využívat ve výuce škálu zpracovaných metodických materiálů (doplňných příklady dobré praxe ze škol), jejichž vznik iniciovalo MŠMT a zpracovaly je ve spolupráci se školami a dalšími subjekty naše ostatní přímo řízené organizace: NÚOV a VÚP.

Některé materiály byly přímo distribuovány do škol a jsou dostupné jak na webových stránkách NÚOV (www.nuov.cz), tak zejména na metodickém portále www.rvp.cz. Jedná se hlavně o metodické příručky k finanční gramotnosti Finanční gramotnost: obsah a příklady z praxe škol⁴, Finanční gramotnost: úlohy a metodika⁵ a Gramotnosti ve vzdělávání, jakož i další zdroje ze škol. Reprezentativní výběr materiálů k finanční gramotnosti je umístěn na metodickém portále ve specializovaném digitálním portfoliu⁶, všechny dosud publikované materiály zde lze najít vyhledávačem pod heslem finanční gramotnost. Vhodná do výuky je také např. učebnice Finanční a ekonomické gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia/Manuál pro učitele (M. Skořepa, E. Skořepová), kterou věnovala základním školám ČNB.

Vážený pane řediteli, vážená paní ředitelko, navrhujeme Vám využít i zkušenosti organizátorů z vyhodnocení 1. a 2. ročníku celostátní soutěže „Finanční gramotnost“, kterou pořádala společnost Finanční gramotnost, o.p.s.⁷ a jejímž vyhlášovatelem je MŠMT⁸. Podotýkám však, že dosažené výsledky mapují znalosti a dovednosti žáků v oblasti finanční gramotnosti na základě jejich předchozí přípravy, nikoli ovšem ještě podle výuky nastavené podle standardů finanční gramotnosti. Přesto však dávají představu o tom, které oblasti ze standardů finanční gramotnosti jsou pro ně obtížnější a na které je třeba se více soustředit.

S pozdravem

Ing. Martin Krejza
vrchní ředitel sekce vzdělávání

V Praze 31. března 2011

Schválila: PaedDr. Jiřina Tichá, ředitelka odboru všeobecného vzdělávání

Zpracovala: Ing. Ivana Nepovímová a Ing. Hana Krýzová

⁴ Viz <http://clanky.rvp.cz/clanek/o/z/2674/PRIRUCKA-PRO-UCITELE-K-ROZVIJENI-FINANCNI-GRAMOTNOSTI-ZAKU.html>

⁵ Viz <http://clanky.rvp.cz/clanek/s/O/7625/FINANCNI-GRAMOTNOST-%E2%80%93-ULOHY-A-METODIKA.html>

⁶ Viz <http://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=2939>

⁷ Viz <http://www.fgsoutez.cz>

⁸ Viz též <http://www.msmt.cz/mladez/skoly-opet-soutezi-ve-financni-gramotnosti>

